

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับร่างหลักการในการยกระดับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต¹

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎหมายที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Consultation) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูล ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ของบุคคลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการออกกฎ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต โดย ธปท. ขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

วิธีการรับฟังความคิดเห็น : 1. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. (www.bot.or.th) ระหว่างวันที่ 8 กันยายน ถึงวันที่ 7 ตุลาคม 2569
2. ผ่านระบบกลาง (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ 8 กันยายน ถึงวันที่ 7 ตุลาคม 2569
3. การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ในวันที่ไม่มี.....
4. อื่น ๆในวันที่ไม่มี.....

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีกฎขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น ตลอดจนความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

ผู้ประกอบการปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ประเภทบุคคลรับอนุญาต (Money Changer) เป็นธุรกิจการเงินที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินสดเป็นหลัก และมีความเสี่ยงที่อาจถูกกลุ่มผู้กระทำความผิดแฝงตัวใช้เป็นช่องทางในการเคลื่อนย้ายหรือปกปิดแหล่งที่มาของเงินที่ได้จากกิจกรรมผิดกฎหมายปะปนไปกับการให้บริการแก่ประชาชนโดยทั่วไป

ธปท. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับถูกใช้เป็นช่องทางในการกระทำความผิดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางการเงิน จึงมีแผนยกระดับการกำกับดูแลบุคคลรับอนุญาตให้มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกิจและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ผ่านการปรับปรุงคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และรูปแบบใบอนุญาตการประกอบธุรกิจ อาทิ ทุนจดทะเบียน การบริหารจัดการ จำนวนสาขา ตลอดจนมาตรฐานระบบงานและวงเงินการให้บริการลูกค้า

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะช่วยคัดกรองให้ได้ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน และสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนมีการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินที่รัดกุม เพื่อลดช่องโหว่และป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดใช้บุคคลรับอนุญาตเป็นเครื่องมือ

¹ หมายถึง ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินให้ประกอบธุรกิจซื้อขาย ธนบัตรต่างประเทศ ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

หรือช่องทางในการสนับสนุนอาชญากรรมทางการเงิน อันจะนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและผู้ให้บริการทางการเงินในภาพรวม

2. คำอธิบายหลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการประกอบธุรกิจเพิ่มเติม เพื่อยกระดับการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจซื้อขายธนบัตรเงินตราต่างประเทศตามขนาดของบุคคลรับอนุญาตในมิติของทุนจดทะเบียน มาตรฐานการประกอบธุรกิจ วงเงินการทำธุรกรรม และจำนวนสาขาที่ให้บริการ โดยจะแบ่งบุคคลรับอนุญาตออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติม ดังนี้ (สรุปภาพรวมการดำเนินการท้ายเอกสาร)

2.1 หลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับบุคคลรับอนุญาตแต่ละประเภท

	MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)	MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)	MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)
คุณสมบัติ			
1. ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำและเรียกชำระแล้ว	1 ล้านบาท	10 ล้านบาท	20 ล้านบาท
2. กรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการของบุคคลรับอนุญาตอย่างน้อย 1 ราย ผ่านการสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตตามมาตรฐานของ ธปท. ²	/	/	/
3. บุคคลรับอนุญาต ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ³ กรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการต้องมีธรรมาภิบาลที่ดี มีความน่าเชื่อถือ ⁴	/	/	/
4. ในกรณีได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตอยู่เดิม ต้องไม่เป็นผู้ที่ 1) เคยขาดส่งรายงาน 6 เดือนติดต่อกัน หรือ 2) ไม่มีธุรกรรมเป็นเวลา 12 เดือนต่อเนื่องกัน	/	/	/
5. มีบุคลากรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามเกณฑ์ (compliance officer) อย่างน้อย 1 ราย ผ่านการสอบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตตามมาตรฐาน ธปท. และผ่านการ	-	/	/

² กรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการรายที่ผ่านการสอบ ต้องไม่เป็นกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการที่ผ่านการสอบของบุคคลรับอนุญาตรวมกันเกินกว่า 5 แห่ง

³ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หมายถึง ผู้ที่ถือหุ้นเกิน 10% โดยนับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ได้แก่ (1) คู่สมรส (2) บุตรหรือบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (3) ตัวการหรือตัวแทน

⁴ เช่น ไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรืออาชญากรรมร้ายแรงที่อาจส่งผลกระทบต่อประกอบธุรกิจหรือกำกับดูแลกิจการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินและความเชื่อมั่นของประชาชน

	MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)	MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)	MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)
อบรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ฟอกเงิน ⁵			
6. มีกระบวนการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) และการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ลูกค้า (Customer Due Diligence: CDD) ซึ่งรวมถึง - การตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรบัตร ประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Dip Chip) และ ตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนผ่าน ระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ภาครัฐ (Online DOPA) - มีระบบการตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (Designated Persons) ตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รายชื่อบุคคลที่มี สถานภาพทางการเมือง (Politically Exposed Persons: PEPs) - การตรวจสอบรายชื่อเจ้าของบัญชี ⁶	-	/	/
7. มีระบบงานซื้อขายเงินตราต่างประเทศ	-	มีระบบควบคุม วงเงินการซื้อขายกับ ลูกค้าไม่ให้เกินวงเงิน ที่กำหนด	มีระบบงานที่ เชื่อมโยงข้อมูลการ ทำธุรกรรมของ ลูกค้าตั้งแต่เริ่มต้น จนเสร็จสิ้น กระบวนการ (end-to-end) ⁷
8. มีโครงสร้างการกำกับดูแลที่เอื้อต่อการควบคุม กำกับ ตรวจสอบ ⁸ (three lines of defense) อย่างมีประสิทธิภาพ	-	-	/

⁵ ผ่อนผันให้สามารถดำเนินการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหลังจากการยื่นขออนุญาตยกระดับในปี 2570 หรือ
ภายหลังจากการยื่นขออนุญาตสำหรับผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ตั้งแต่ปี 2571 โดยให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

⁶ บัญชีม้า หมายถึง บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถูกนำมาใช้หรืออาจถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการรับเงินและถ่ายโอนเงินที่ได้มา
จากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

⁷ ระบบงานครอบคลุมตั้งแต่การบันทึกข้อมูลระบุตัวตนลูกค้าลงในระบบซื้อขายทันที การควบคุมวงเงินธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
รายวันของลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับบุคคลรับอนุญาต การออกหลักฐานการทำธุรกรรม ตลอดจนการจัดทำรายงานธุรกรรมให้แก่ ธปท.

⁸ ประกอบด้วย

(1) หน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยงในขั้นแรก (first line of defense) เช่น หน่วยธุรกิจ (business unit) ที่รับลูกค้าที่มา
ติดต่อกับผู้ประกอบการที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมกับลูกค้าอย่างเคร่งครัด
(2) หน่วยงานกำกับภายใน (second line of defense) เช่น หน่วยงานบริหารความเสี่ยงหรือหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และ
กฎหมาย (compliance) ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงและควบคุมความเสี่ยงในขั้นแรก
(3) หน่วยงานตรวจสอบภายในที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน และการกำกับและควบคุมภายใน

	MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)	MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)	MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)
9. มีการว่าจ้างบุคลากรหรือหน่วยงานจากภายนอก (external auditor) ที่น่าเชื่อถือทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาตทุกปี	-	-	/
หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ			
1. วงเงินซื้อหรือขายธนบัตรต่างประเทศ/วัน/รายลูกค้า	100,000 บาท	800,000 บาท	2,000,000 บาท
2. ประเภทลูกค้า	บุคคลธรรมดา	บุคคลธรรมดา	บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล
3. จำนวนสาขา ⁹	ไม่มีสาขา	ได้ถึง 10 สาขา	ได้ถึง 20 สาขา - เพิ่มได้ 10 สาขาต่อการเพิ่มทุน 10 ล้านบาท - ไม่จำกัดสาขาหากมีทุน 100 ล้านบาท
4. คู่สัญญาในการจัดหาธนบัตรต่างประเทศ หรือขายธนบัตรต่างประเทศที่รับซื้อจากลูกค้า	1) บุคคลรับอนุญาตในไทย 2) ธนาคารในไทย	1) บุคคลรับอนุญาตในไทย 2) ธนาคารในไทย	1) บุคคลรับอนุญาตในไทย 2) ธนาคารในไทย 3) ผู้ให้บริการในต่างประเทศ ¹⁰
5. การดำเนินกระบวนการรู้จักลูกค้า 1) ธุรกรรมมูลค่าตั้งแต่ 100,000 บาท ตรวจสอบข้อมูลจากเครื่องอ่านบัตรประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Dip Chip) และตรวจสอบสถานะของบัตรประจำตัวประชาชนผ่านระบบการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ (Online DOPA) 2) ให้บุคคลรับอนุญาตดำเนินการตรวจสอบชื่อลูกค้ากับรายชื่อเจ้าของบัญชีม้าจากระบบ (Central Fraud Registry: CFR) หากพบว่าลูกค้าเป็นเจ้าของบัญชีม้าให้ดำเนินการตามที่ ธปท. กำหนด เช่น กรณีพบว่าลูกค้าเป็นเจ้าของบัญชีม้าคำหรือเทาเข้ม บุคคลรับ	-	/ เฉพาะ (1) และ (2)	/

⁹ กรณีบุคคลรับอนุญาตที่ประกอบธุรกิจโรงแรมให้มีสาขาได้ไม่จำกัดจำนวน ทั้งนี้ ในการนับจำนวนสาขาของบุคคลรับอนุญาตรายใดรายหนึ่ง ธปท. อาจใช้วิธีการนับแบบรวมกลุ่ม (consolidated basis) เช่น นับจำนวนสถานที่ประกอบธุรกิจของบุคคลรับอนุญาตรายนั้นรวมกับจำนวนสถานที่ประกอบธุรกิจของบุคคลรับอนุญาตรายอื่นๆ ที่มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นบุคคลเดียวกัน

¹⁰ รวมถึงการขายธนบัตรเงินบาทโดยสามารถรับเงินตราต่างประเทศหรือเงินบาทจากผู้ให้บริการในต่างประเทศในรูปแบบเงินโอนได้ด้วย

	MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)	MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)	MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)
อนุญาตต้องไม่รับทำธุรกรรมกับลูกค้ารายดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยี 3) ธุรกรรมมูลค่าเกินกว่า 800,000 บาท ให้บุคคลรับอนุญาตตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าอย่างเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD)¹¹ ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบตามกระบวนการ EDD ได้อย่างเพียงพอ บุคคลรับอนุญาตต้องปฏิเสธการทำธุรกรรมกับลูกค้ารายดังกล่าว			

2.2 หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่จะกำหนดเพิ่มเติมสำหรับบุคคลรับอนุญาตทุกประเภท

2.2.1 บุคคลรับอนุญาตต้องไม่กระทำการใดเพื่อเลี่ยงการประกอบธุรกิจที่เกินกว่าขอบเขตการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต

2.2.2 บุคคลรับอนุญาตต้องไม่ดำเนินการที่เป็นการสนับสนุนหรือเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจเงินตราต่างประเทศที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนหรือไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ

2.2.3 บุคคลรับอนุญาตต้องไม่โอน ขาย หรือยินยอมให้บุคคลอื่นประกอบธุรกิจภายใต้ใบอนุญาตของตน ทั้งนี้ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบุคคลรับอนุญาตให้ขออนุญาตต่อ ธปท. ตามระยะเวลาที่กำหนดก่อนดำเนินการ ยกเว้นบุคคลรับอนุญาตที่ประกอบธุรกิจอื่นด้วย เช่น โรงแรม ห้างสรรพสินค้า

2.2.4 ให้บุคคลรับอนุญาตยื่นหนังสือรับรองคุณสมบัติพร้อมเอกสารที่กำหนดต่อ ธปท. เป็นรายปี หรือตามระยะเวลาที่ ธปท. กำหนด ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุในแต่ละปี ทั้งนี้ หากไม่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือดำเนินการแล้วแต่ ธปท. พบว่าไม่มีคุณสมบัติหรือไม่ได้ประกอบธุรกิจตามเกณฑ์ที่กำหนด จะถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุลงในปีดังกล่าว

2.2.5 ให้บุคคลรับอนุญาตถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เช่น การจัดให้ลูกค้าแสดงตน การดำเนินการเมื่อพบลูกค้าที่มีรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด (Designated Persons) ตามที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) กำหนด และรายชื่อบุคคลที่มีสถานภาพทางการเมือง (Politically Exposed Persons: PEPs) การรายงานและจัดเก็บเอกสาร เป็นต้น

2.2.6 ให้บุคคลรับอนุญาตจัดส่งข้อมูลการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้แก่ ธปท. เป็นรายปี ภายในเวลาที่ ธปท. กำหนด

¹¹ ให้บุคคลรับอนุญาตหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือขอข้อมูลเพิ่มเติมจากลูกค้าเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สิน แหล่งที่มาของฐานะ ความมั่นคง หรือวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมแต่ละครั้ง รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการของลูกค้า อาชีพ ชื่อ และสถานที่ตั้งของทำงาน

2.2.7 ให้บุคคลรับอนุญาตแสดงใบรับรองสถานะการเป็นบุคคลรับอนุญาตที่ ธปท. ออกให้เมื่อผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติประจำปี โดยให้แสดง ณ สถานประกอบธุรกิจ หรือด้วยวิธีการอื่นใดทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ลูกค้าทราบ

2.2.8 ปรับปรุงรายละเอียดในหลักฐานแสดงการซื้อขายให้แก่ลูกค้า¹² โดยให้มีข้อมูลเวลาที่ทำธุรกรรมกับลูกค้าเพิ่มเติมด้วย

2.2.9 ให้บุคคลรับอนุญาตประเภทที่ 2 (ขนาดกลาง) หรือประเภทที่ 3 (ขนาดใหญ่) สามารถมีผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคลได้ โดยนิติบุคคลผู้ถือหุ้นทุกทอดจะต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่มีผู้ถือหุ้นเป็นบุคคลธรรมดาและมีกรรมการที่มีอำนาจในการบริหารจัดการเป็นผู้มีสัญชาติไทยทั้งหมด อย่างไรก็ตามหากบุคคลรับอนุญาตรายดังกล่าวเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะสามารถมีผู้ถือหุ้นและกรรมการที่มีอำนาจในการบริหารจัดการเป็นบุคคลต่างชาติได้

ทั้งนี้ ให้บุคคลรับอนุญาตที่ถือใบอนุญาตอยู่ในปี 2570 (ทั้งผู้ที่ได้รับใบอนุญาตก่อนและระหว่างปี 2570) ยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อ ธปท. เพื่อขออนุญาตยกระดับตามที่กำหนดข้างต้นภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2570 หากไม่สามารถดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จะถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2570

สำหรับบุคคลรับอนุญาตที่ต้องดำเนินการเพิ่มทุนจดทะเบียนหรือต้องปรับลดจำนวนสาขาให้สอดคล้องกับทุนจดทะเบียน ให้สามารถดำเนินการดังกล่าวภายหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2570 ได้แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนด เช่น 1 ปีนับจากวันดังกล่าว หากไม่สามารถดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด จะถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุเช่นกัน

3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จากกฎในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การปรับปรุงหลักเกณฑ์ตามแนวทางข้างต้น จะส่งผลให้บุคคลรับอนุญาตต้องปรับปรุงคุณสมบัติกระบวนการปฏิบัติงานและดำเนินการอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ใหม่ เช่น การทดสอบความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต การเพิ่มทุนจดทะเบียนให้สอดคล้องกับประเภทและจำนวนสาขา การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบการทำธุรกรรม การบริหารจัดการความเสี่ยง ตลอดจนการควบคุมการปฏิบัติงานภายใน ซึ่งอาจส่งผลให้บุคคลรับอนุญาตมีภาระต้นทุนในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น โดยมีผลกระทบเพิ่มเติมที่แตกต่างกันตามประเภทของบุคคลรับอนุญาต ดังนี้

3.1 บุคคลรับอนุญาตประเภท 1 (ขนาดเล็ก) : อาจจะได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากการปรับลดวงเงินในการทำธุรกรรมกับลูกค้า ซึ่งเป็นไปตามหลักของความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตการประกอบธุรกิจและระดับความเสี่ยง (proportionality) อย่างไรก็ตาม ผลกระทบยังอยู่ในระดับจำกัด เนื่องจากยังสามารถให้บริการลูกค้าส่วนใหญ่ที่มีมูลค่าธุรกรรมไม่สูงได้ตามปกติ ทั้งนี้ หากประสงค์จะให้บริการลูกค้าครอบคลุม

¹² ปัจจุบันกำหนดให้มีรายละเอียดอย่างน้อย ได้แก่ ชื่อของ MC วันที่ซื้อหรือขาย จำนวนเงิน อัตราแลกเปลี่ยน รายละเอียดที่อ้างอิงถึงลูกค้า (เช่น ชื่อและนามสกุล) และวันรับมอบหรือส่งมอบธนบัตร FX

และมีมูลค่าสูงขึ้น สามารถเพิ่มทุนจดทะเบียนและยกระดับระบบงานเพื่อขอปรับเป็นบุคคลรับอนุญาตประเภท 2 (ขนาดกลาง) หรือประเภท 3 (ขนาดใหญ่) ได้

3.2 บุคคลรับอนุญาตประเภท 2 (ขนาดกลาง) และ 3 (ขนาดใหญ่) : แม้จะมีข้อกำหนดที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมมากกว่าบุคคลรับอนุญาตประเภท 1 (ขนาดเล็ก) อาทิ ด้านระบบงานและทุนจดทะเบียน แต่จะสามารถรับทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศได้ในวงเงินที่สูงกว่า สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล รวมทั้งสามารถเปิดสาขาได้มากขึ้น ซึ่งความยืดหยุ่นดังกล่าวจะสอดคล้องกับมาตรฐานดำเนินการและการกำกับดูแลที่เข้มงวดขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงและดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การยกระดับหลักเกณฑ์การขออนุญาตและการประกอบธุรกิจในครั้งนี้ จะเปิดโอกาสให้บุคคลรับอนุญาตมีทางเลือกในการขอรับใบอนุญาตตามรูปแบบที่เหมาะสมกับขนาด ทุนจดทะเบียน และขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจของตนเอง พร้อมทั้งเอื้อให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีศักยภาพสามารถขยายขอบเขตการให้บริการได้กว้างขึ้นภายใต้มาตรฐานการดำเนินงานที่ดีขึ้น การยกระดับครั้งนี้จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงจากการอาชญากรรมทางการเงิน และเพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจรับซื้อขายธนบัตรต่างประเทศ ซึ่งท้ายที่สุดจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้แก่ประชาชน ผู้ใช้บริการ ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ระบบการเงินและเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

4. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

เหตุผลความจำเป็นในการมีระบบอนุญาต และการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ : ธปท. พิจารณาคำขอดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศตามหลักการข้างต้น เพื่อกำกับดูแลให้มีการประกอบธุรกิจดังกล่าวอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงประโยชน์ของผู้ใช้บริการด้วย

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 02-356-7848, 02-356-7858 หรือ E-mail : fog_ecst@bot.or.th

สรุปภาพรวมการดำเนินการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

แนวทางยกระดับผู้ประกอบการรับอนุญาต
(Money Changers : MC)

ฝ้ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน สายตลาดการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เกณฑ์ปัจจุบัน

ไม่มี tier

MC

ชายแดน ไม่กำหนดทุน
(ไม่มีสาขา)

วงเงิน 200,000 บาท

- ทุน 10 ล้านบาท
(สาขาไม่จำกัด)
- ทุน 1 ล้านบาท
(ไม่มีสาขา)
- โรงแรม / ธุรกิจอื่น

วงเงิน 800,000 บาท

การปรับรูปแบบใบอนุญาต

ให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงมากขึ้น

แนวทางปรับรูปแบบใบอนุญาต

MC 3 tiers

MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)

ทุน 1 ล้านบาท
(ไม่มีสาขา)

ไม่เพิ่มมาตรฐาน

วงเงิน 100,000 บาท

MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)

ทุน 10 ล้านบาท
(10 สาขา)

เพิ่มมาตรฐานกลาง

วงเงิน 800,000 บาท

MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)

ทุน 20 ล้านบาท
(20 สาขา)^{1/}

เพิ่มมาตรฐานสูง

วงเงิน 2 ล้านบาท

หมายเหตุ : ^{1/} เพิ่มได้ 10 สาขาต่อการเพิ่มทุน 10 ล้านบาท และไม่จำกัดสาขาหากมีทุนตั้งแต่ 100 ล้านบาท

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การปรับรูปแบบใบอนุญาต ให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงมากขึ้น

	MC ปัจจุบัน			MC ประเภท 1 (ขนาดเล็ก)	MC ประเภท 2 (ขนาดกลาง)	MC ประเภท 3 (ขนาดใหญ่)
เกณฑ์ คัดกรอง เพื่อเพิ่ม มาตรฐาน	ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย			ลักษณะต้องห้าม (เดิม) 1) ผู้บริหารอย่างน้อย 1 คน ผ่านการสอบ^{1/} 2) ต้องมีธรรมาภิบาลที่ดี มีความน่าเชื่อถือ 3) ไม่ผิดเกณฑ์ (ไม่รายงาน 6 เดือน และไม่มีธุรกรรม 12 เดือน ติดต่อกัน)		
เกณฑ์ดูแลการ/ ฟอกเงิน	-			1) มี Compliance Officer ผ่านการสอบ & อบรม ปปง. 2) มาตรฐาน KYC (Dip chip & online DOPA ≥ 100,000 บาท ต่อรายการ) 3) ตรวจบัญชีม้า / ตรวจบุคคลเสี่ยงสูงและบุคคลที่กำหนด (PEPs) 4) ระบบงานตรวจสอบวงเงิน 4) ระบบงาน End-to-End (รวมตรวจสอบวงเงิน) 5) มีการแบ่งแยกหน้าที่ในองค์กร & มีผู้ตรวจสอบภายนอก		
ทุนจดทะเบียน & สาขา ^{2/}	ชายแดน	ทุน ≥ 1 ลบ. ไม่มีสาขา	ทุน ≥ 10 ลบ. ไม่จำกัดสาขา	ทุน ≥ 1 ลบ. ไม่มีสาขา	ทุน ≥ 10 ลบ. 10 สาขา	ทุน ≥ 20 ลบ. (จำกัดจำนวนสาขาตามทุนจดทะเบียน)
วงเงิน ต่อวันต่อราย (บาท)	200,000	800,000		100,000	800,000	2,000,000 (ซื้อหรือขาย > 800,000 บาท ต่อรายการ ต้องทำ EDD เพิ่มเติม)
ลูกค้า	บุคคลธรรมดา			บุคคลธรรมดา		บุคคลธรรมดา / นิติบุคคล / MC ต่างประเทศ
ใบอนุญาต	ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี ต่ออายุคราวละ 1 ปี			ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี ยื่นรับรองคุณสมบัติทุกปี เพื่อต่ออายุ สปก. มีหนังสือแสดงผลตรวจสอบ (ระบุวันสิ้นสุดการต่ออายุ / ที่ตั้ง / ประเภท MC)		

หมายเหตุ : ^{1/} หลักฐานการผ่านการสอบของผู้บริหาร 1 ราย ใช้กับ MC ได้ไม่เกิน 5 แห่ง ^{2/} ยกเว้น MC ที่มีธุรกิจโรงแรม ยังให้มีสาขาได้ไม่จำกัด

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ระยะเวลาดำเนินการยกระดับ MC ตาม Tiering ใหม่

